

По така отчетените данни, ако съпоставим количествата на стоките с техните стойности, ще се получат нереални средни цени. Например в първичните отчети на отдел „Търговия“ — Кирковски райсъвет, се получават средни цени за конфитюрите по 2.20 лв. за кг, компотите по 2.30 лева, хлебни изделия по 14 лева, захарни изделия по 126 лева и др. В първичните отчети на отдел „Търговия“ — райсъвет „В. Левски“ се отчитат захарни изделия по 1.49 лева кг, а отдел „Търговия — Димитровски райсъвет един килограм от различните стоки отчита така: хляб по 0.14 лева, брашно — 8 лева, ориз — 3.8 лева, месо — 6.79 лева, свинска мас — 1.37 лева, захарни изделия — 3.56 лева и др.

ГТП „Сердика“ отчита също нереални средни цени — тютюневи изделия по 1000 лева кг, захарни изделия по 2.50 лева, сапун по 3 лева. Такива средни нереални цени са констатирани и в ГТП „Промислени стоки“ и ГТП „Здрава храна“ и др.

Достоверността на статистическите цифри може да бъде установена и въз основа на логическия анализ на данните. Когато даден показател се анализира, той трябва да се съпоставя с всички останали показатели, с които е във взаимна връзка. Само въз основа на анализа на данните може да се установи дали даден показател отразява правилно и пълно действителността. При анализирането на показателите се разкриват не само допуснатите грешки при отчитането, но и недостатъците при обработката на първичния материал и при съставянето на групировките при изчисляване на средните и относителните величини.

Тези основни изисквания са главното условие за осигуряване на една достоверна отчетност. Те обаче не се спазват винаги от много статистически работници по места, не всякога се спазват и следят указанията и инструкциите за попълване на отчетните форми. Отчетните данни не се проверяват от контролните звена и от ръководителите на предприятията. Не всички статистически работници са добре квалифицирани и запознати с въпросите и условията за достоверна отчетност. Постоянното текучество на статистически кадри влияе значително за влошаване на отчетността.

Резултатите от всички тези слабости оказват решаващо влияние върху достоверността на данните. Като се има пред вид, че въз основа на тези резултати се изграждат плановете за по-нататъшното развитие на търговията и непрестанното нарастване на стокооборота, става ясно какво голямо значение има достоверната статистическа отчетност. Следователно важна задача на всеки ръководител, на всеки търговски работник трябва да бъде постоянното и непрекъснато подобряване и укрепване на статистическата отчетност.

Цачо Бочев